

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของรัฐบาล

ภูมิพิชญ์ ยาสีหิ

วิทยาการชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีถือได้ว่าเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญของการบริหารงานประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณเป็นทรัพยากรทางการเงินที่มีอยู่อย่างจำกัด จึงต้องมีการวางแผนการใช้จ่ายที่ดี มีการกำหนดแนวทางวิธีการปฏิบัติงานล่วงหน้า และมีการวิเคราะห์ประเมินผลอย่างรอบคอบและเป็นระบบ มีแนวทางในการวางแผนการใช้จ่ายของหน่วยงานต่าง ๆ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารประเทศ ที่สอดคล้องกับรายได้ที่รัฐบาลจะจัดเก็บได้ในแต่ละปี ดังนั้นการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องให้หน่วยงานมีการวางแผนที่จะดำเนินการไว้ล่วงหน้าในการนำงบประมาณ มาใช้บริหารประเทศอย่างเพียงพอ โดยจะต้องทำเป็นพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี แต่ถ้าในปีใด ที่รัฐบาลมีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปี รัฐบาลจะให้มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมในระหว่างปีขึ้น โดยการจัดทำเป็น ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเพื่อเสนอขออนุมัติต่อรัฐสภาเช่นเดียวกับการเสนอ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ทั้งนี้ก็เพื่อให้รัฐบาลได้ใช้เงินงบประมาณเพิ่มขึ้นเป็นเครื่องมือ ทางการเงินในการบริหารราชการแผ่นดินตามภารกิจและความจำเป็นเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ มากที่สุด และในปีงบประมาณ 2561 นี้รัฐบาลก็จะได้มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขึ้นอีกด้วย

การตั้งงบประมาณเพิ่มเติมในอดีต

ในอดีตที่ผ่านมาได้มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมกลางปีขึ้น เพื่อใช้จ่ายตามภารกิจและความจำเป็น ของรัฐบาลที่เกิดขึ้นซึ่งไม่ได้คาดหมายในขณะนั้น โดยจำเป็นจะต้องใช้เงินงบประมาณเพิ่มเติมที่นอกเหนือจาก ที่ตั้งไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ดูตารางประกอบ)

ตาราง แสดงจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมในอดีต

หน่วย: บาท

ปีงบประมาณ	จำนวนเงินงบประมาณ รายจ่ายเพิ่มเติม	จำนวนเงินที่ตั้งขอใช้ เงินคงคลัง	รวมเงินงบประมาณทั้งสิ้นตาม พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่าย เพิ่มเติม
2503	79,635,350	-	79,635,350
2504	24,238,000	-	24,238,000
2505	285,000,000	-	285,000,000
2506	400,000,000	-	400,000,000

หน่วย: บาท

ปีงบประมาณ	จำนวนเงินงบประมาณ รายจ่ายเพิ่มเติม	จำนวนเงินที่ตั้งชดใช้ เงินคงคลัง	รวมเงินงบประมาณทั้งสิ้นตาม พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่าย เพิ่มเติม
2508	450,000,000	-	450,000,000
2509	700,000,000	-	700,000,000
2510	748,310,000	-	748,310,000
2516	430,000,000	-	430,000,000
2517	3,027,600,000	412,320,929	3,439,920,929
2523	5,556,500,000	175,334,350	5,731,834,350
2533	1,507,572,070	10,361,464,960	11,869,037,030
2547	135,500,000,000	39,000,000,000	174,500,000,000
2548	50,000,000,000	-	50,000,000,000
2552	97,560,523,700	19,139,476,300	116,700,000,000
2554	15,824,975,000	84,142,556,300	99,967,531,300
2559	47,661,027,300	8,338,972,700	56,000,000,000
2560	162,921,690,000	27,079,000,000	190,000,000,000

ที่มา: รวบรวมจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

จากตารางตัวเลขงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503-2516 มีเหตุผลและความจำเป็นที่รัฐบาลในอดีตได้ขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมซึ่งพอสรุปได้คือ เพื่อให้ส่วนราชการบางแห่งมีเงินสำหรับใช้จ่ายเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณตามนโยบายของรัฐบาล และตามความจำเป็นแห่งเหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นโดยมิได้คาดหมาย

ในปีงบประมาณ 2517 ที่มีนายสัญญา ธรรมศักดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี เนื่องจากในยามนั้นประเทศไทยได้เกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมมาก เกิดผลกระทบจากวิกฤตการณ์น้ำมันโลกครั้งที่หนึ่ง ซึ่งการเกิดวิกฤตการณ์น้ำมันโลกทำให้ราคาน้ำมันปรับสูงขึ้นเท่าตัว (อนุสรณ์ ธรรมใจ, 2560) ส่งผลให้ราคาสินค้าอุปโภคบริโภคและค่าโดยสารรถประจำทาง ต้องปรับราคาขึ้นตามด้วย และได้มีการปรับยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวกับการกระจายรายได้ให้เพียงพอต่อค่าครองชีพที่สูงขึ้น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมก็เพื่อเพิ่มรายจ่ายภาครัฐที่จะส่งผลให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจำนวน 3,027,600,000 บาท และเพื่อชดใช้เงินคงคลังจำนวน 412,320,929 บาท ทั้งนี้เพื่อให้ส่วนราชการบางแห่งมีเงินสำหรับใช้จ่ายเพิ่มเติม จากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามนโยบายของรัฐบาล และตามความจำเป็นแห่งเหตุการณ์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นโดยมิได้คาดหมาย และต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่กำหนดให้ตั้งรายจ่ายชดใช้เงินทุนสำรองจ่ายตามที่ได้ใช้จ่ายไปแล้วด้วย

ในปีงบประมาณ 2523 เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจเกิดภาวะเงินเฟ้อที่ก่อตัวขึ้นในปี 2522 และทวีความรุนแรงอย่างมากในปี 2523 (รังสรรค์ ณะพรพันธุ์, 2527) ทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น รัฐบาล พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขึ้นเพื่อปรับปรุงเงินเดือนและค่าจ้างจำนวน 5,178,000,000 บาท และเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวให้กับข้าราชการและลูกจ้างจำนวน 378,500,000 บาท รวมเป็นจำนวน 5,556,500,000 บาท และตั้งขีดใช้เงินคงคลังจำนวน 175,334,350 บาท

ในปีงบประมาณ 2533 สมัยรัฐบาลที่มี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี เนื่องจากรัฐบาลได้อนุมัติให้มีการปรับปรุงค่าจ้างประจำและค่าจ้างชั่วคราวสำหรับลูกจ้าง และค่าตอบแทนกำนันผู้ใหญ่บ้านและมีความจำเป็นต้องจ่ายค่าซ่อมแซมความเสียหายที่เกิดจากวาตภัยพายุไต้ฝุ่นเกย์ให้แก่ประชาชนผู้ประสบภัยและความเสียหายของการรถไฟแห่งประเทศไทย จึงตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเป็นจำนวน 1,507,572,070 บาท และตั้งรายจ่ายเพื่อขีดใช้เงินคงคลังจำนวน 10,361,464,960 บาท

ในปีงบประมาณ 2547 รัฐบาลที่มี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจได้มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องทำให้รัฐบาลจัดเก็บรายได้สูงกว่าเป้าหมาย จึงตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมในความควบคุมของกระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณจำนวน 135,500,000,000 บาท ซึ่งเป็นงบกลางทั้งหมด (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2546) เพื่อนำเงินมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการหมุนเวียนการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจที่กำลังขยายตัวอย่างดีและมีเสถียรภาพ โดยแบ่งเป็น 1) เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญจำนวน 33,040,000,000 บาท 2) ค่าใช้จ่ายตามมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง จำนวน 14,590,000,000 บาท 3) ค่าใช้จ่ายการปรับเงินค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐจำนวน 16,570,000,000 บาท 4) ค่าใช้จ่ายเพื่อการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ 59,000,000,000 บาท 5) เงินอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด 12,300,000,000 บาท และตั้งงบประมาณเพื่อขีดใช้เงินคงคลังจำนวน 39,000,000,000 บาท

ในปีงบประมาณ 2548 ได้มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจำนวน 50,000,000,000 บาท โดยแบ่งการจัดสรรออกเป็น ดังนี้ เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นจำนวน 17,000,000,000 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสำหรับผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการจำนวน 15,000,000,000 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านหรือชุมชน (SML) จำนวน 9,400,000,000 บาท ค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและความยากจนของประชาชนจำนวน 4,000,000,000 บาท และเงินอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหาภัยแล้งจำนวน 4,600,000,000 บาท (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2548) ทั้งนี้ก็เพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในการดำเนินนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลในขณะนั้นและเพื่อใช้ในกรณีเกิดธรณีพิบัติเกิดคลื่นยักษ์สึนามิในมหาสมุทรอินเดีย เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ที่ก่อความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ 6 จังหวัดภาคใต้ที่ติดชายฝั่งทะเลอันดามัน ที่จำเป็นต้องเร่งแก้ไขปัญหามาให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูความเสียหายที่เกิดขึ้นโดยเร็ว

* พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้ลาออกจากตำแหน่งเมื่อ 29 กุมภาพันธ์ 2523 พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเมื่อ 3 มีนาคม 2523

ในปีงบประมาณ 2552 ในสมัยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งในปีนั้นเศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบจากวิกฤติแฮมเบอร์เกอร์ หรือวิกฤติสินเชื่อซับไพรม์ (subprime mortgage crisis) ที่เกิดจากสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ของสหรัฐอเมริกาจนลุกลามกระทบไปทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทยด้วย รัฐบาลได้มีการจัดหางบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจำนวน 116,700,000,000 บาท เพื่อใช้จ่ายเงินในการดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลเพื่อเร่งรัดฟื้นฟูเศรษฐกิจ และกระจายเม็ดเงินไปสู่ระบบเศรษฐกิจทุกภาคส่วน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนและภาคธุรกิจ ลดค่าครองชีพและเพิ่มรายได้ และดำเนินโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นในชนบทจำนวน 97,560,523,700 บาท และตั้งงบประมาณเพื่อชดใช้เงินคงคลังจำนวน 19,139,476,300 บาท ส่วนในปีงบประมาณ 2554 มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจำนวน 99,967,531,300 บาท เพื่อฟื้นฟู ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาจากผลกระทบอันเนื่องมาจากการเกิดภัยพิบัติ รวมทั้งการดำเนินการสวัสดิการสังคมให้ทั่วถึง จึงต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจำนวนไม่เกิน 15,824,975,000 บาท และเพื่อชดเชยใช้เงินคงคลัง จำนวน 84,142,556,300 บาท ซึ่งในปี พ.ศ. 2554 นั้นประเทศไทยได้ประสบปัญหาอุทกภัยถึงสองครั้ง ครั้งแรกในช่วงต้นปีได้ประสบปัญหาอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ ส่วนครั้งที่สองได้ประสบปัญหาอุทกภัยครั้งใหญ่ในพื้นที่ภาคกลางและกรุงเทพมหานครได้ส่งผลกระทบสร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างมหาศาล

ในปีงบประมาณ 2559 ที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี จากการที่รัฐบาลมีรายได้พิเศษเพิ่มเข้ามาถึง 56,283 ล้านบาท ในปีงบประมาณ 2559 ที่เป็นรายได้ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ที่นำส่งรัฐบาล ซึ่งเป็นเงินงวดแรกจากการประมูลคลื่นความถี่ 1,800 MHz จำนวน 40,290 ล้านบาท และคลื่น 900 MHz อีกจำนวน 15,283 ล้านบาท (พระราชบัญญัติ, 2559) รัฐบาลได้จัดหางบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขึ้นจำนวนทั้งสิ้น 56,000,000,000 บาท เพื่อรัฐบาลมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินในการดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลซึ่งรองรับการปรับโครงสร้างระบบเศรษฐกิจที่ให้ความสำคัญกับการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจำนวนไม่เกิน 47,661,027,300 บาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายเสริมสร้างความเข้มแข็งและก้าวหน้าของประเทศตามแนวทางปฏิรูปจำนวน 32,661,027,300 บาท และเพื่อจัดสรรตามแผนงานพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลจำนวน 15,000,000,000 บาท และตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังตามกฎหมายจำนวน 8,339,972,700 บาท

ทั้งนี้ ปีงบประมาณ 2560 รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจำนวนทั้งสิ้น 190,000,000,000 บาท โดยที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินในการดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วนที่จะสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง ส่งเสริมการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของอุตสาหกรรมศักยภาพ จึงตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจำนวนไม่เกิน 162,921,721,300 บาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เป็นงบกลางในรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นจำนวน 22,921,721,300 บาท 2) เพื่อจัดสรรให้แก่กองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมายจำนวน 10,000,000,000 บาท 3) เพื่อจัดสรรให้แก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

จำนวน 15,000,000,000 บาท 4) เพื่อจัดสรรตามแผนงานบูรณาการเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศจำนวน 115,000,000,000 บาท และตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังจำนวน 27,078,278,700 บาท โดยการตั้งงบประมาณเพิ่มเติมนี้มีแหล่งที่มาของเงินที่พึงได้เพื่อจ่ายตามงบประมาณนี้ จากภาษีและรายได้อื่น 27,078.3 ล้านบาท และเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ 162,921.7 ล้านบาท (สำนักงบประมาณ, 2560)

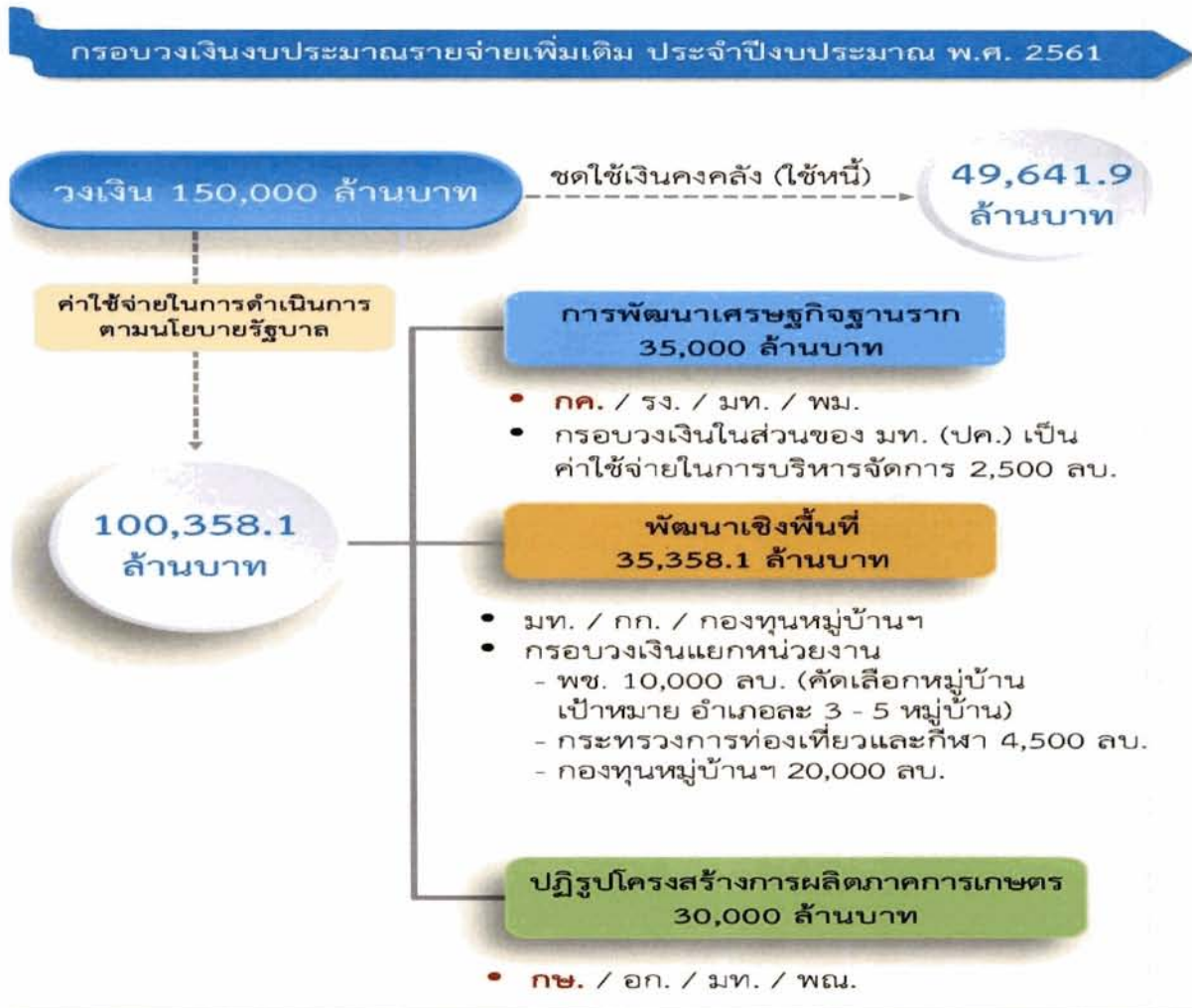
การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปี 2561

สำหรับในปีงบประมาณ 2561 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2561 ได้ให้ความเห็นชอบแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปี 2561 วงเงินงบประมาณจำนวน 150,000 ล้านบาท (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2561) ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล จำนวน 100,358.1 ล้านบาท และรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังจำนวน 49,641.9 ล้านบาท การตั้งงบประมาณเพิ่มเติมในครั้งนี้จะไม่ตั้งเป็นงบกลางในรายการเงินสำรองจ่ายในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น แต่จะเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลแบ่งเป็น 3 เรื่องคือ (ดูภาพประกอบ)

1. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ยกกระดับสวัสดิการส่งเสริมสร้างโอกาสทางอาชีพการจ้างงานผู้มีรายได้น้อย เป็นส่วนงานของกระทรวงการคลัง กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ งบประมาณ 35,000 ล้านบาท

2. การพัฒนาพื้นที่ผ่านกระบวนการประชาคม สร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนหมุนเวียน ในการพัฒนาและสร้างอาชีพในชุมชน สนับสนุนวิสาหกิจชุมชน การท่องเที่ยวชุมชน โครงการดำเนินการโดยกระทรวงมหาดไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และกองทุนหมู่บ้าน เงินงบประมาณ 35,358.1 ล้านบาท

3. การปฏิรูปภาคการเกษตรทั้งระบบ โดยการพัฒนาศักยภาพการผลิตให้สอดคล้องกับตลาดลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้แก่เกษตรกรรายย่อย ส่งเสริมตลาดสมัยใหม่แก้ปัญหาราคาสินค้าเกษตรโดยมีกระทรวงที่รับผิดชอบ คือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงมหาดไทย วงเงินงบประมาณ 30,000 ล้านบาท

ภาพ กรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561

ที่มา: กรมปลัดสัตว์ (<http://www.dld.go.th/th/index.php/th/about-dld-menu/gov-policy-menu/321-thai-niyom-cat/15234-thai-niyom-25610222-11>)

สำหรับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปี 2561 รัฐบาลจะมีรายได้สำหรับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม คือภาษีและรายได้อื่นจำนวน 49,641.9 ล้านบาท และเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณจำนวน 100,358.1 ล้านบาท วงเงินงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจำนวน 150,000 ล้านบาท เมื่อรวมกับเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2561 จำนวน 2,900,000 ล้านบาท ทั้งปีงบประมาณนี้รัฐบาลจะมีวงเงินงบประมาณรายจ่ายจำนวน 3,050,000 ล้านบาท ซึ่งในสมัยรัฐบาลปัจจุบันที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตั้งแต่ปี 2559-2560 และกำลังรวมจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมในปีงบประมาณ 2561 เป็นการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจากงบประมาณปกติ 3 ครั้ง คิดเป็นวงเงินงบประมาณเพิ่มเติมรวม 396,000 ล้านบาท เพื่อที่จะบริหารประเทศตามนโยบายรัฐบาลในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากโดยลดความเหลื่อมล้ำ และการก้าวไปสู่

เศรษฐกิจดิจิทัล ทำให้เห็นความมุ่งมั่นของรัฐบาลที่ใช้นโยบายการคลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ที่เน้นสร้างรากฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

บทสรุปและความเห็นของผู้ศึกษา

จากการศึกษาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งรัฐบาลมีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินที่นอกเหนือจากที่ตั้งไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ทำให้รัฐบาลได้ใช้เงินงบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือทางการเงินในการบริหารราชการแผ่นดินตามภารกิจและความจำเป็นที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติมากที่สุด ที่ผ่านมามีหลายรัฐบาลก็มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขึ้นในระหว่างปีงบประมาณด้วยเหตุผลและความจำเป็นของแต่ละรัฐบาลที่จะใช้เงินงบประมาณ ซึ่งมีความเห็นว่าการจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมในระหว่างปีงบประมาณเป็นเรื่องที่จำเป็นที่รัฐบาลทำได้ตามกฎหมาย วิธีการงบประมาณแต่ควรจะมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ดีในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

1. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่เหมาะสมควรให้ความสำคัญในการใช้งบประมาณเพิ่มเติมในระหว่างปีสำหรับความจำเป็นเร่งด่วนในการใช้งบประมาณจริง ๆ เช่น ในกรณีที่ประเทศชาติประสบภัยพิบัติหรือประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ที่จะต้องใช้เงินเป็นจำนวนมากในการบูรณะฟื้นฟูความเสียหายเพื่อการแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว ส่วนความจำเป็นที่จะดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลควรจะใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีที่มีการจัดตั้งงบประมาณตามปกติ ซึ่งจะเป็นการใช้งบประมาณที่สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ในการใช้งบประมาณในแต่ละปีได้ง่ายขึ้น

2. ในการใช้งบประมาณที่ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักความจำเป็นก่อนหลังตามยุทธศาสตร์ของการใช้งบประมาณ เช่น โครงการที่มีความคุ้มค่ามีผลตอบแทนสูง ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศสนองยุทธศาสตร์ชาติ ก็จะได้รับการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็น ส่วนในการจัดทำงบประมาณระหว่างปีที่เป็นการใช้งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเพื่อสร้างชื่อเสียงให้เกิดแรงจูงใจทางการเมือง หรือเป็นโครงการประชานิยมที่มีผลต่อคะแนนนิยมในการเลือกตั้ง เป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ เพราะจะเป็นการใช้งบประมาณที่ผิดวัตถุประสงค์ไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์การใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปี

3. การจัดทำงบประมาณในแต่ละครั้งจะเป็นการใช้งบประมาณขาดดุลมาโดยตลอด นั่นก็คือรัฐบาลไม่สามารถจัดเก็บรายได้ให้เท่ากับงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งขึ้นก็ต้องกู้เงินมาชดเชยการขาดดุลงบประมาณซึ่งก่อให้เกิดหนี้สาธารณะส่งผลต่อสถานะทางการคลัง สำหรับกรอบความยั่งยืนทางการคลังในปัจจุบันที่จัดทำโดยส่วนวางแผนการคลังและงบประมาณ สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ได้กำหนดสัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ในปี 2560 ไว้ไม่เกินร้อยละ 60 และในปีเดียวกันนี้มีระดับสัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP คิดเป็นร้อยละ 42.1 ต่อ GDP ซึ่งรัฐบาลและหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการจัดทำงบประมาณจะต้องรักษาวินัยทางการคลังอย่างเคร่งครัด เพื่อรักษาสถานะทางการคลังของประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมมากที่สุด

บรรณานุกรม

- กรมปศุสัตว์. (2561). กรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561. สืบค้น 28 กุมภาพันธ์ 2561 จาก (<http://www.dld.go.th/th/index.php/th/about-dld-menu/gov-policy-menu/321-thai-niyom-cat/15234-thai-niyom-25610222-11>)
- งบบกลางปีรายการใหม่ ดึงเงิน 4G หนุนรัฐใช้จ่าย. (2 ก.พ. 2559). ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. สืบค้น 20 กุมภาพันธ์ 2561 จาก http://m.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1454304017
- “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2503 พ.ศ. 2503” (20 กันยายน 2503).
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 77 ตอนที่ 77, น. 736, 739.
- “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2504 พ.ศ. 2504” (30 สิงหาคม 2504).
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 78 ตอนที่ 67, น. 51, 53.
- “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2505 พ.ศ. 2505” (27 กรกฎาคม 2505).
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 79 ตอนที่ 67, น. 2, 6.
- “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2506 พ.ศ. 2506” (2 พฤษภาคม 2506).
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 80 ตอนที่ 43, น. 2, 8.
- “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2508 พ.ศ. 2508” (6 พฤษภาคม 2508).
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 82 ตอนที่ 38, น. 2, 8.
- “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2509 พ.ศ. 2509 (1 กรกฎาคม 2509).
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 83 ตอนที่ 56, น. 2, 11.
- “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2510 พ.ศ. 2510” (30 มิถุนายน 2510).
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 84 ตอนที่ 59, น. 2, 8.
- “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2516 พ.ศ. 2516” (19 มิถุนายน 2516).
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 90 ตอนที่ 70, น. 203-204.
- “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2517 พ.ศ. 2517” (26 มิถุนายน 2517).
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 91 ตอนที่ 110, น. 2, 7.
- “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2523 พ.ศ. 2522” (30 ธันวาคม 2522).
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 96 ตอนที่ 220, น. 2, 3.
- “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2533 พ.ศ. 2533” (19 กรกฎาคม 2533).
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 107 ตอนที่ 125, น. 2, 4.
- “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 พ.ศ. 2547” (31 มีนาคม 2547).
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 121 ตอนพิเศษ 13 ก, น. 1, 2.
- “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 พ.ศ. 2548” (24 มิถุนายน 2548).
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 122 ตอนที่ 48 ก, น. 1, 4.

“พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 พ.ศ. 2552” (8 มีนาคม 2552).

ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 126 ตอนที่ 14, น. 1, 10.

“พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 พ.ศ. 2554” (18 เมษายน 2554).

ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 128 ตอนที่ 27, น. 1, 6.

“พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 พ.ศ. 2559” (11 มีนาคม 2559).

ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 133 ตอนที่ 23, น. 1, 3.

“พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 พ.ศ. 2560” (24 กุมภาพันธ์ 2560).

ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 134 ตอนที่ 24 ก, น. 1, 12.

พัฒนาการเศรษฐกิจการเมือง 44 ปีหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 โดย อนุสรณ์ ธรรมใจ. (15 ต.ค.2560).

ประชาไทนิวส์. สืบค้น 27 กุมภาพันธ์ 2561 จาก <https://prachatai.com/journal/2017/10/73704>

รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์. (กรกฎาคม 2527). วิฤติการณ์เงินคดคลัง 2523-2525 และบทเรียนทางการคลัง.

วารสารพัฒนบริหารศาสตร์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 24(3),313-366.

สำนักงบประมาณ. (2560). เอกสารงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ฉบับที่ 1.

สำนักงบประมาณ. สำนักนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ.

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2561). ครอบคลุมยั่งยืนทางการคลัง งบประมาณการ ณ สิ้นไตรมาสที่ 4

ปีงบประมาณ 2560. สืบค้น 26 กุมภาพันธ์ 2561 จาก <http://test.fpo.go.th/main/getattachment/fca76333-2d69-47be-b889-91421c5e4769/4929.aspx>

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2546). มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 18 พฤศจิกายน 2546 เรื่อง การพิจารณา

งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547. สืบค้น 5 มีนาคม 2561 จาก <http://www.cabinet.soc.go.th/>

_____. (2548). มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 12 เมษายน 2548 เรื่อง แนวทางการจัดทำงบประมาณ

รายจ่ายเพิ่มเติม พ.ศ. 2548. สืบค้น 5 มีนาคม 2561 จาก <http://www.cabinet.soc.go.th/>

_____. (2561). มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 16 มกราคม 2561 เรื่อง แนวทางการจัดทำงบประมาณ

รายจ่ายเพิ่มเติมและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561. สืบค้น 5 มีนาคม 2561 จาก <http://www.cabinet.soc.go.th/>